

Från: Socialstyrelsen <socialstyrelsen@socialstyrelsen.se>
Till: FBL E-post Region Jämtland Härjedalen <region@regionjh.se>
Ämne: Nationella riktlinjer adhd och autism, Hälso- och sjukvården
Skickat: 2022-10-20 11:05:59

2022-10-20

Klicka här för att läsa brevet i din webbläsare

[https://templatebuilder.anp.se/upload/Logo%20till%20nyhetsbrev-ny_126E2312-F04B-4F18-B648-A8FA36FBC651.png]

Till registrator

Ett stort tack på förhand för att mejlet vidarebefordras till följande funktioner:

- Regionledning
- Sjukhusledning/-ar
- FoU
- Kvalitets- och vårdutvecklare
- Verksamhetschefer: Primärvården, Specialsvården, Barnhälsovården, BUP, Öppna och Slutna psykiatrin, Habiliteringen, Arbetsterapin, Fysioterapin, Dietister, Hälso- och sjukvård
- Psykologer
- Kuratorer

Nationella riktlinjer för vård och stöd vid adhd och autism

Socialstyrelsen har för första gången tagit fram nationella riktlinjer om adhd och autism.

Vi ger rekommendationer om

- tidiga insatser och neuropsykiatrisk utredning
- sammanhållen hälso- och sjukvård – från misstanke till uppföljning

- effektiv samverkan
- kompetensutveckling
- psykosociala insatser
- psykologiska insatser
- läkemedel och medicintekniska produkter.

Målgrupp för riktlinjerna

Riktlinjerna vänder sig i första hand till dig som har ett övergripande ansvar för att fördela resurser i hälso- och sjukvården eller socialtjänsten. Dit hör till exempel primärvården, barn- och vuxenpsykiatri, elevhälsan och individ- och familjeomsorgen. Vi vänder oss även till SiS och Kriminalvården, då många intagna där har adhd och autism.

Rekommendationerna i korthet

Ge tidiga insatser och kontinuerligt stöd – vänta inte på diagnos

Tidiga insatser kan minska svårigheterna för personer med adhd och autism. För en del räcker anpassningar i vardagsmiljön eller skolan, men ofta behövs insatser från flera verksamheter och professioner i hälso- och sjukvården eller socialtjänsten. Det är viktigt att börja ge stöd när behovet uppstår - vänta inte på en utredning och diagnos. Samtidigt ska utredningar inte fördröjas.

Det är också viktigt att hålla ihop insatserna, så att inte personer med adhd och autism och deras närstående själva behöver samordna de många olika kontakterna.

Kompetensutveckla personal

Fler personalgrupper behöver kompetensutveckling om adhd och autism för att kunna ge rätt stöd. Till tänkbara personalgrupper hör till exempel socialsekreterare, LSS-handläggare och personal i barnhälsovården, elevhälsan och beroendevården.

Gör individanpassade utredningar enligt fastställda grundprinciper

Socialstyrelsen rekommenderar att neuropsykiatriska utredningar följer vissa grundprinciper. Ibland räcker relativt avgränsade utredningar, medan större utredningar behövs när problematiken är mer komplex. Utredarna bör alltid föreslå lämpliga insatser - också när det inte blir en diagnos.

Satsa resurser på både läkemedel och annan behandling

Socialstyrelsen rekommenderar flera typer av insatser för personer med adhd och autism, bland annat utbildning för att hantera funktionsnedsättningen (psykoedukation) och kognitiv beteendeterapi (KBT) för att hantera känslor och impulser eller lindra ångest. Barn och vuxna med adhd kan också ha stor nytta av läkemedel som förbättrar uppmärksamheten och koncentrationen. Det är viktigt att bedöma om även personer med alkohol- eller narkotikaproblem kan ha nytta av läkemedelsbehandling, i kombination med andra insatser.

Insatserna behöver bli mer jämlika - vi följer upp och utvärderar

Det finns stora skillnader i vården och stödet till personer med adhd och autism i Sverige. Många får vänta länge på en neuropsykiatrisk utredning, och verksamheter behöver samordna sitt stöd bättre. Det finns vidare grupper där funktionsnedsättningarna ofta missas, som personer med annat förstaspråk än svenska, personer med alkohol- och narkotikaproblem, äldre samt flickor och kvinnor. Fler skulle kunna få hjälp om socialtjänsten bättre kunde uppmärksamma

tecken på funktionsnedsättning, och anpassa insatserna till den.

Vi kommer att utvärdera hur regionerna och kommunerna följer de nationella riktlinjerna. För detta har vi tagit fram indikatorer, som speglar ett urval av rekommendationerna. Som beslutsfattare kan du också använda indikatorerna för att, till exempel, följa upp och utveckla din verksamhet.

Välkommen att lämna synpunkter

Välkommen att lämna synpunkter via enkäten på Socialstyrelsens webb, senast den 20 januari 2023.

Frågor om de nationella riktlinjerna

Välkommen att mejla till: NR-adhd-autism@socialstyrelsen.se

I slutet av 2023 planerar vi att publicera en uppdaterad version av riktlinjerna, där vi tagit hänsyn till de synpunkter vi fått. Vi planerar då också att lägga till rekommendationer om kognitiva stöd och hjälpmedel.

Hantering av personuppgifter

Här kan du läsa mer om hur Socialstyrelsen hanterar personuppgifter.

Socialstyrelsen, 106 30 Stockholm, 075-247 30 00